

**Antagen av Vänsterpartiet Värmlands
Distriktsstyrelse juli 2014**

Inte till salu

Valplattform hälso- och sjukvården 2014-2018

Vänsterpartiet Värmland

Sjukvård

Vänsterpartiet anser att sjukvården ska vara god, jämlik, jämställd och tillgänglig för alla. Dina medicinska behov ska avgöra vilken vård du får, inte vem du är, var du bor eller vad det kostar.

En jämlik och jämställd vård

Det finns i dag omotiverade skillnader inom hälso- och sjukvården i den vård som ges till kvinnor respektive till män. Alla människor har rätt till en god vård, oavsett kön. Jämställdhetsarbetet ska därför vara en naturlig del av verksamheten.

Landstingets uppdrag är att arbeta för en god hälsa för alla. Idag finns det stora skillnader i hälsa i länet. Tyvärr ser vi också att skillnaderna ökar, något som återspeglar klyftorna i samhället i stort. Därför vill Vänsterpartiet att långsiktigt förebyggande och hälsofrämjande insatser särskilt riktas till kvinnor, unga, arbetslösa och personer med lägre inkomster och utbildningsnivå, där hälsan oftast är sämre.

Vänsterpartiet vill

- Fortsätta HBTQ-certifieringen i LiV med målet att all sjukvård ska vara HBTQ-certifierad.
- Att rätt kompetens ska finnas på rätt plats – Landstinget i Värmland behöver bland annat fler undersköterskor.
- Satsa på fler barnmorskor, målet ska vara en barnmorska per aktiv förlossning.
- Att det finns könsuppdelad statistik som synliggör omotiverade könsskillnader i hälso- och sjukvården.
- Att det ska finnas jämställdhetsansvariga på ledningsnivå.
- Att alla nationella riktlinjer och öppna jämförelser ska ha ett genusperspektiv.

Våld i nära relationer

Ett stort bekymmer i samhället är våld i nära relationer. Landstinget är en viktig aktör för att upptäcka och stötta de våldsutsatta. Akutmottagningarna och primärvården har ett stort ansvar att lotsa de drabbade personerna

vidare till socialtjänst, brottsofferjour, kvinnojour/mansjour eller annan hjälpinstans.

Vänsterpartiet vill

- Att verksamhetsbidragen till länets kvinnojour och brottsofferjour stärks och utvecklas.
- Att personal inom hälso- och sjukvården kontinuerligt får kompetensutveckling om våld i nära relationer samt om hedersrelaterat våld och förtryck.

Vården nära dig!

Vårdcentralerna är ofta första kontakten med sjukvården. Vårdcentralen är den naturliga länken mellan landstinget och den kommunala sjukvården. Vi ser en ökning av andelen äldre med behov av trygg och säker vård. Vi vill förbättra vården för de äldre och de mest sjuka och vi vill att detta sker i ett nära samarbete mellan landstinget och kommunerna. Primärvård, äldreomsorg och slutenvård ska samarbeta och ta hand om våra sjuka och äldre på ett säkert och betryggande sätt.

Besöken på vårdcentralerna har stadigt minskat men istället har antalet besök på sjukhusens akutmottagningar ökat. Vänsterpartiet ställer sig positivt till att medborgarna har möjlighet att välja vårdcentral, men motsätter sig den fria etableringen som innebär att privata vårdgivare kan öppna en vårdcentral i princip var som helst. Öppnandet av nya vårdenheter ska styras efter de behov som finns och inte efter efterfrågan.

Vänsterpartiet vill

- Öppna en primärvårdsakutmottagning i anslutning till Centralsjukhuset i Karlstad för att avlasta akutmottagningen.
- Öka läkarstödet i den kommunala hemsjukvården för gruppen multisjuka och äldre.
- Satsa på utbildning och stöd för att identifiera patienter som behöver omvårdnadsinsatser av sjuksköterska inom primärvården i samband med utskrivning.
- Att det finns minst en vårdcentral i varje kommun.
- Satsa på fler fasta läkare istället för stafettläkare.
- Att bristen på geriatrisk kompetens aktivt åtgärdas.

Folkhälsopolitiken måste återupprättas

Folkhälsopolitikens övergripande mål är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor, för alla. För att detta ska bli verklighet måste vi samarbeta. Det är viktigt att landstinget, kommunerna och frivilligorganisationerna samverkar för att tillsammans bidra till ett förverkligande av de folkhälsopolitiska målen.

När den ekonomiska vinsten blir den centrala drivkraften i vården får ofta det förebyggande och hälsofrämjande arbetet stå tillbaka. Vänsterpartiet arbetar för att folkhälsoarbetet ska vara en prioriterad fråga för Landstinget i Värmland. En viktig del i folkhälsoarbetet är att utjämna de skillnader som finns i hälsa i Värmland och att öka den psykiska hälsan bland barn och unga.

Vänsterpartiet vill

- Stärka det folkhälsopolitiska arbetet med riktade ekonomiska resurser och genom samverkan med kommuner och frivilligorganisationer.
- Ge förutsättningar för landstingets folkhälsostrategier att arbeta än mer förebyggande och i samarbete med kommuner och frivilligorganisationer.

Barnperspektivet

Vänsterpartiet vill stärka barnperspektivet i samtliga verksamheter. Barn påverkas av vuxnas beslut och förhållningssätt. Därför är arbetet med att systematiskt möta upp barns behov av största vikt. Barn är en utsatt och sårbar grupp och vi kan idag se att barnfattigdomen ökar i Sverige. Denna utveckling leder till än mer komplexa situationer för dagens barn att leva i. Att lära sig förstå barns situation och villkor är en viktig del i arbetet för att stärka barnperspektivet i Landstinget i Värmland. För att alla barn ska få tillgång till den vård de har behov av och har rätt till, bör därför barns läkemedel vara avgiftsfria. Det bör gälla både de läkemedel som i dag är subventionerade och de som inte är förmånsberättigade. Detta är en nationell fråga som inte landstinget äger. Här måste ett riksdagsbeslut till, vilket Vänsterpartiet kommer att verka för.

Vänsterpartiet vill

- Arbeta för att samtliga kommuner i länet har familjecentraler.
- Satsa på glasögonbidrag för barn och ungdomar upp till 18 års ålder.
- Höja åldersgränsen för avgiftsfrihet inom sjukvård och tandvård till 25 år.
- Stärka rollen för barnrättsombuden.
- Genomföra barnkonsekvensanalyser innan beslut.
- Inrätta ett barncentrum/ division barn, där alla barnverksamheter samlas för att samverka och stärka barnets perspektiv.

Psykisk ohälsa och sjukdom

Den psykiska ohälsan hos unga ökar, framför allt bland flickor och unga kvinnor. På olika sätt måste vi se till att åtgärda detta, både inom landstinget och i samverkan med andra samhällsaktörer. Här är kommunerna i form av skolan och socialtjänsten viktiga samarbetspartners samt även arbetslivet. Dessutom skall samverkan med olika frivilligorganisationer så som kvinnojourer, brottsofferjourer och mansjourer utvecklas så att de kan arbeta med olika former av stödgrupper. Tidiga insatser inom primärvården ska tillhandahållas så att en god psykisk hälsa kan stärkas hos värmlänningarna.

Vänsterpartiet anser också att länets ungdomsmottagningar ska utvecklas för att kunna möta gruppen ungdomar och stärka deras hälsa. Personer med psykisk sjukdom skall behandlas med stor respekt. Vänsterpartiet anser att psykiatrin skall använda sig av de evidensbaserade metoder som finns och att det är viktigt att det utvecklas alternativ till psykofarmaka. Dessutom måste öppenvårdspsykiatrin fortsatt utvecklas.

Vänsterpartiet vill

- Satsa på mottagningar som är tillgängliga och lätta att nå i hela länet för barn och ungdomar med psykisk ohälsa.
- Att köerna till barn och ungdomspsykiatrin ska försvinna och att hela vårdkedjan fungerar.

Rehabilitering och Habilitering

All vård måste genomsyras av ett rehabiliterande synsätt. Att satsa på rehabilitering och habilitering är god hälsoekonomi och avgörande för en människas möjlighet att komma tillbaka till ett gott liv efter sjukdom eller skada. Rehabiliteringsperspektivet är långsiktigt, oavsett om det gäller somatisk eller psykiatrisk vård. Att upprätta individuella rehabiliteringsplaner måste vara rutin och rätten till rehabilitering ska tryggas på lika villkor för alla patienter. Rehabilitering handlar om ett stort område med skiftande insatser. Det kan vara medicinsk rehabilitering efter en skada eller sjukdom som slagit till mitt i livet. Men det kan också innebära mera begränsade insatser, som att anpassa en arbetsplats i samband med arbetslivsinriktad rehabilitering. Kunskapen om rehabiliteringens avgörande positiva betydelse, även för äldre personer, växer hela tiden. Olika typer av tekniska hjälpmedel är ibland en viktig del av rehabiliteringen och habiliteringen som ska förskrivas efter behov och av kompetent personal. Privatekonomin får aldrig vara avgörande för möjligheten att få tillgång till hjälpmedel.

Vänsterpartiet vill

- Att upprättandet av individuella rehabiliteringsplaner ska vara rutin och att rätten till rehabilitering och habilitering ska tryggas på lika villkor för alla patienter.
- Att hjälpmedel ska ses som en del av vårdkedjan, på samma sätt som läkemedel.

Tänderna, en del av kroppen

En god och jämlik tandvård är lika viktigt för hälsan som en god och jämlik hälso- och sjukvård. Tandläkarbesöken är ofta det som först prioriteras bort när den personliga ekonomin blir sämre. Den allmänna tandvårdsförsäkringen täcker idag bara en bråkdel av kostnaderna. Tandvårdsförsäkringen måste utformas så att förebyggande insatser och regelbundna kontroller premieras. Det framgångsrika arbetet med barn och ungdomars tandhälsa ska fortsätta. Likaså satsningen på Frisktandvård - tandvård till fast pris- för att uppmuntra unga vuxna att fortsatt ta ansvar för sin tandhälsa. Vårt mål är att tandvård skall jämföras med övrig sjukvård. En bra folktandvård skall vara basen för hela tandvårdssystemet. Detta är en nationell fråga som inte landstinget äger. Här måste ett riksdagsbeslut till, vilket Vänsterpartiet kommer att verka för.

Vänsterpartiet vill

- Höja åldersgränsen för avgiftsfri tandvård till 25 år.
- Fortsätta satsa och utveckla frisktandvården.

Vården av papperslösa asylsökande och gömda

Rätten till hälsa är en mänsklig rättighet och får inte vara beroende av medborgarskap och uppehållstillstånd. Asylsökande och papperslösa har idag endast rätt till akut sjukvård. Barn har idag rätt till vård men inte subventionerad vård om de är papperslösa. Många papperslösa vågar inte söka vård av ekonomiska skäl eller på grund av rädsla för att bli anmälda. Att rätten till vård endast omfattar akuta insatser innebär i många fall att sjukdomar, som skulle kunna ha behandlats tidigt, förvärras och leder till svåra komplikationer.

Vänsterpartiet vill

- Att alla som vistas i Sverige skall ha rätt till sjukvård.
- Garantera anonymitet för gömda flyktingar i samband med vård.
- Att papperslösa, asylsökande och gömda ska ha full rätt till sjukvård.

En personalpolitik värd namnet

Avsaknaden av en tydlig och framåtsyftande personalpolitik är förödande. Arbetsförhållandena blir allt mer ansträngda för stora grupper och möjligheten till återhämtning saknas eller räcker inte till. Resultatet är att många läkare, sjuksköterskor och undersköterskor, i majoritet kvinnor, väljer att gå ner i arbetstid för att orka med. Dessutom väljer många att lämna Landstinget i Värmland, för att söka jobb i andra län eller i Norge. Det har blivit svårare att rekrytera personal. Bristen på personal, främst på sjuksköterskor, gör att operationer ställs in och att vårdavdelningar måste stänga eller begränsa sin verksamhet.

Vänsterpartiet vill

- Att landstinget visar vägen och inför en rimlig lön under studietiden för specialistsjuksköterskor, i första hand inom bristområden men i förlängningen generellt.

- Att det görs en omfattande satsning på personalen med fokus på arbetsmiljö och arbetstider.
- Satsa på kompetenshöjande åtgärder med riktade insatser för att öka antalet specialistsjuksköterskor.
- Att heltid ska vara norm och att alla som vill ska ha rätt att arbeta heltid.
- Vårda den sjukvårdspersonal som finns och satsa på generationsväxling.
- Sätta stopp för staplande av visstidsanställningar.
- Att det genomförs lönekartläggningar varje år.

Landstinget i Värmland behöver ett starkt vänsterparti!

Under den gångna mandatperioden har Landstinget i Värmland styrts av en moderatledd majoritet som helt abdikerat från sitt politiska ansvar. Sex partier har haft sina hjärtefrågor som varit viktigare än värmlänningarnas behov av hälso- och sjukvård. Det måste till en förändring i Landstinget i Värmland! En förändring som innebär att personalens insatser värdesätts och där vård ges efter behov och inte efterfrågan.

Ordlista

HBTQ	Är en i Sverige vedertagen akronym för homosexuella, bisexuella, trans- och queerpersoner, tidigare bara HBT.
Primärvård	Vård som ska ges "utan avgränsning vad gäller sjukdomar, ålder eller patientgrupper och svara för befolkningens behov av sådan grundläggande medicinsk behandling, omvårdnad, förebyggande arbete och rehabilitering som inte kräver sjukhusens medicinska och tekniska resurser eller annan särskild kompetens"
Kronisk sjukdom	Är en benämning på en långvarig, ihållande, långsamt sjukdomstillstånd, ex diabetes och hjärtsjukdom.
Kommunal hemsjukvård	Hemsjukvård är hälso- och sjukvårdande insatser som utförs i ditt hem, dygnet runt alla dagar i veckan, om det behövs. Det är legitimerade sjuksköterskor och distriktssköterskor (kommunalt anställda) som ansvarar för sjukvården tillsammans med läkare på vårdcentral eller sjukhus (landstingsanställda).
Geriatrik	Är läran om åldrandets sjukdomar. Specialistläkare inom detta område benämns geriatriker och är inriktade mot att undersöka och behandla åldrandets sjukdomar. Den viktigaste patientgruppen för en geriatriker är äldre, sköra patienter med ett flertal oftast kroniska sjukdomar.
Familjecentral	Bedriver en verksamhet som är hälsofrämjande, generell, tidigt förebyggande och stödjande samt riktar sig till föräldrar och barn. En familjecentral bör minst innehålla mödrahälsovård barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst med inriktning mot förebyggande arbete.
Rehabilitering	Är ett samlingsnamn för olika insatser som kan behövas för att du, som har varit sjuk eller skadad, ska återfå så mycket som möjligt av din fysiska och psykiska förmåga. Du kan också få lära dig att använda olika hjälpmedel för att kompensera förmågor som påverkats av sjukdomen eller skadan.
Habilitering	Verksamhet som kan fås av vissa personer med varaktiga funktionsnedsättningar, utöver ordinarie sjukvård. De övergripande målen för habiliteringen är att bidra till att personen kan leva ett självständigt liv som fullvärdig samhällsmedborgare.
Friskandvård	Friskandvård är regelbunden tandvård till fast pris. En modell där tanken är att din friska mun ska fortsätta vara frisk eller att din tandhälsa ska förbättras om det behövs

**Det behövs ett starkt vänsterparti i Landstinget
Värmland, där sjukvården inte är till salu!**

Anders Nilsson och Madeleine Nyvall, kandidater till landstinget

Vänsterpartiet Värmland
varmland.vansterpartiet.se
vansterpartiet.se/blimedlem
varmland@vansterpartiet.se